

CHIKUNGUNYA

Mission Report: Chikungunya in Italy, Joint ECDC/WHO visit for a European risk assesment, 17-21 September 2007

Participants to the mission: Jean-Claude Desenclos, Herve Zeller, Charles Jeannin, Roberta andraghetti, Thomas Seyler, Denis Coulombier, Evelyn Depoortere

Çeviren: Hasan BAYRAK

Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, Salgın Hastalıklar Araştırma Müdürlüğü

30 Ağustos 2007'de İtalya Sağlık Bakanlığı, European Centre of Disease Prevention and Control (ECDC) ve World Health Organization (WHO)'a Kuzeydoğu İtalya'nın Emilia-Romagna Bölge'sinde laboratuvar konfirme chikungunya fever salgını ihbarında bulunmuştur. 4 Temmuz'da saptanan ilk vakadan-ihbar tarihine kadar toplam vaka sayısının 131 olduğu bildirilmiştir.

Yapılan incelemeler sonucunda tatarcık tuzaklarında tatarcıkların bulunmaması ile tatarcık ateşi tanısından uzaklaşmıştır. İlk vakaların başlangıç semptomları ve tuzaklarda bol miktarda *Aedes albopictus* sivrisineklerinin görülmesi Chikungunya Ateşini düşündürmüştü ve 29 Ağustos'ta Chikungunya Ateşi ön tanısı laboratuvar tarafından doğrulanmıştır.

Kuzeydoğu İtalya'daki Chikungunya Ateşi vakaları Chikungunya virüsün vektör kaynaklı geçişinin Avrupa Anakarası'nda ki ilk göstergesi olmuştur. *Aedes albopictus* vektörlerinin Avrupa ülkelerindeki varlığı ve virüsün bu bölgelere yayılma riski düşünüldüğünde durumun ne kadar ciddi olduğu görünmektedir. Bu nedenle; ECDC ve WHO salgını araştırmak ve kontrol etmek için bölgede araştırma başlatmıştır.

Bu çalışmaların ana amaçları: Chikungunya virüsün komşu bölgelere yayılma riskini değerlendirmek, Avrupa Ülkeleri için potansiyel uygulamaları araştırmak, salgının araştırılması ve kontrolün için önerilerde bulunmaktır.

29 Ağustos'tan itibaren sağlık yetkilileri salgını daha iyi kontrol edebilmek için aşağıdaki kriterleri belirlemiştir:

Klinik Kriter: Akut ateş (>38.5 °C) ve diğer medikal

İletişim: Hasan BAYRAK

Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı,

Salgın Hastalıklar Araş. Müd., 06100 Sıhhiye/ANKARA

Tel: 0312 458 21 62

e-posta: h.bayrak@yahoo.com.tr

durumlarla açıklanamayan şiddetli artralji.

Epidemiyolojik Kriter: Epidemik bölgede yaşamak, epidemik bölgeyi ziyaret ve semptomların başlangıcından önceki 15 gün içerisinde bölgede virüs transmisyonu varlığının doğrulanması.

Laboratuvar Kriteri: Akut fazda kanda aşağıdaki testlerin en az birinin pozitifliği

1. Virüs izolasyonu,

2. RT-PCR ile viral RNA varlığı,

3. Tek serum örneğinde virüs-spesifik antikorların varlığı.

Vaka Tanımı: Aşağıdaki şekilde yapılmıştır;

• **Olası vaka:** Klinik kriteri taşıyan hasta.

• **Muhtemel vaka:** Klinik ve epidemiyolojik kriteri taşıyan hasta.

a) **Ulusal muhtemel vaka:** Klinik kriteri taşıyan ve chikungunya virüsten etkilenen illerin birinde bulunmuş olma.

b) **Lokal muhtemel vaka:** Klinik kriteri taşıyan ve chikungunya virüsten etkilenen köylerden birinde bulunmuş olma.

• **Kesin vaka:** Klinik bulguya bakılmaksızın laboratuvar kriteri taşıyan hasta.

Şüpheli vaka aşağıdaki durumlarda negatif olarak sınıflandırılır:

a) Semptomların başlamasından sonraki beş gün içerisinde hastadan alınan klinik örneklerde RT-PCR negatifliği; veya

b) Semptomların başlamasından sonraki altı gün veya daha sonrasında hastadan alınan örneklerde serolojik testlerin negatif olması.

CHIKUNGUNYA VİRÜSÜNÜN AVRUPA VE TÜRKİYE İÇİN RİSKİ:

Sivrisineklerin, nisan ayının ortalarında yumurtlamaya başladığı ve özellikle soğuk olmayan kışlarda genellikle ekim ve kasım ayları olmak üzere hemen tüm

yıl boyunca aktivitelerini sürdürdüğü görülmüştür.

Trans-ovarian geçiş sayesinde 2008 ilk baharında yeni enfekte sivrisineklerin ortaya çıkması riski bulunmaktadır. Bu yüzden kontrol önlemlerinin hızlı bir şekilde alınması, 2008 yılında olabilecek salgın tehlikesini bertaraf edebilecektir.

Aedes albopictus'a Avrupa'da bir çok yerde bulunmaktadır. Chikungunya virüs transmisyonunun gelecek yıllarda Avrupa'da oluşturabilecek risklerini değerlendirebilmek için iki önemli konu üzerinde durulmaktadır.

Birincisi, vektörün olmadığı bilinen fakat aynı iklim ve ekolojik durumların geçerli olduğu bölgelerin ön hazırlıklara başlaması gerekir.

İkincisi, iklim, nem ve ışık; sivrisineklerin ulaşımı ve yayılması için önemli faktörlerdir. Bu bilgiler *Aedes albopictus*'un coğrafik dağılımı hakkında bilgi verecektir.

Sonuç olarak, bu salgın Avrupa'da arbovirüs transmisyonu özelliklerini anlamada yardımcı olacak ve *Aedes albopictus* ile geçen dengue virüs gibi diğer arbovirüs risklerini sınırlandırmaya yardımcı olacaktır.

Sivrisinek kaynaklı salgınları engellemek için gerekli anahtar faktörler şunlardır:

- Klinisyenlerin hastalık ve risk faktörleri hakkında bilgi sahibi olması,
  - Güçlü sürveyans ve hızlı bildirim sistemleri,
  - Sivrisineklerin çoğalma bölgelerinin kontrol edilmesinde toplumsal işbirliği ve eğitim,
  - Her vaka bölgesinde vektör kontrol önlemlerinin zaman geçirmeden uygulanması,
  - Güçlendirilmiş vektör izleme sistemleri,
- Devam eden salgınlardan elde edilen deneyimler daha sonra olabilecek salgınlara hazırlıklı olma konusunda son derece önemlidir.